

Ki?ileraras? Duygu D?zenleme Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ki?ileraras? Duygu D?zenleme Anketi*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24804>

Özet

Kişilerarası Duygu Düzenleme Anketi (KDDÜA, İngilizce: Interpersonal Emotion Regulation Questionnaire - IERQ), bireylerin duygusal durumları ve etkileşim yoluyla nasıl değiştiğini veya yönettiklerini ölçmek üzere tasarlanmıştır. Bu ölçek, özellikle kişilerarası bağlamda destek arama, duygusal paylaşım ve etkileşimlerin duygusal tepkilerini kullanma gibi duygu düzenleme stratejilerine odaklanır. Türkiye'deki çalışmalar, Koç ve arkadaşları (2019) tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışmasıyla, ölçeğin Türkçe popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu göstermiştir.

Bu uyarlama çalışması, IERQ'nun psikometrik özelliklerini inceleyerek, orijinal ölçeğin yapısal geçerliliğinin Türk kültürü ve dili bağlamında korunduğunu doğrulamayı amaçlamıştır. KDDÜA, klinik ve araştırma ortamlarında, özellikle sosyal etkileşimlerin duygusal refah üzerindeki etkisini inceleyen çalışmalarda önemli bir rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Kişilerarası Duygu Düzenleme, IERQ, Duygu Düzenleme, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Sosyal Etkileşim.

Yazarlar

Koç, M. S., Türküler-Aka, B., Doğruyol, B., Curtiss, J., Carpenter, J. K., & Hofmann, S. G.

Amaç

Kişilerarası Duygu Düzenleme Anketinin (KDDÜA) temel amacı, bireylerin duygusal deneyimlerini yönetmek için etkileşimlere ne ölçüde güvendiklerini ve ne tür bağlama yönelik stratejileri kullandıklarını sistematik olarak değerlendirmektir. Ölçek, özellikle duygusal sıkıntı anlarında sosyal destek arama, duyguların paylaşımı veya etkileşimlerden duygusal tepkileri bastırmaları gibi kişilerarası stratejileri belirlemeye yarar.

Türkçe uyarlama çalışması (Koç vd., 2019) ise, bu uluslararası geçerliliği kanıtlanmış aracı Türkçeye kazandırmak ve klinik psikoloji ile psikopatoloji alanlarında yapılacak araştırmalar için kültürel olarak uygun ve psikometrik açıdan sağlam bir araç sunmaktır. Bu sayede, Türk popülasyonlarında kişilerarası duygu düzenleme mekanizmaları anlaşılabilir.

Yapı

Kişilerarası Duygu Düzenleme (KDD) yapısı, duygu düzenlemenin sosyal bir süreç olarak ele

alınması fikrine dayanır. Geleneksel duygu düzenleme modelleri içsel (intrapersonal) süreçlere odaklanırken, KDDÜA bireyin duygularını yönetmek için çevresindeki insanlar (partner, aile, arkadaş) nasıl kullandığını inceler. Ölçek genellikle iki ana boyutu ölçer:

Kişilerarası Duygu Düzenleme Talebi: Bireyin duygusal durumunu iyileştirmek için başkalarından aktif olarak yardım, destek veya tepki arama eğilimi.

Kişilerarası Duygu Düzenleme Yönelimi: Bireyin duygusal düzenleme çabalarını başkalar tarafından nasıl karşılandığına veya algılandığına dair beklentileri ve bu beklentiler doğrultusunda uyguladığı stratejiler.

Bu yapı, duygusal zorluklarla başa çıkmada sosyal ilişkilerin kritik rolünü vurgular ve psikopatolojinin kişilerarası boyutlarını anlamak için temel oluşturur.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilse de, Koç ve arkadaşları'nın (2019) çalışması, Türkçe versiyonun güçlü yapısal geçerliliğe sahip olduğunu göstermiştir. Yapılan Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), ölçeğin orijinal çok boyutlu yapısının Türk örnekleminde de tutarlı olduğunu kanıtlamıştır.

Ayrıca, KDDÜA'nın uyum geçerliliği ve ayrıştırıcı geçerliliği, diğer ilgili psikolojik yapılarla (örneğin, başlanma stilleri, genel duygu düzenleme becerileri ve psikopatolojik semptomlar) beklenen teorik ilişkileri sergilemesiyle desteklenmiştir. Bu, ölçeğin gerçekten kişilerarası duygu düzenleme yapısının ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlik

Koç vd. (2019) çalışmasında, KDDÜA'nın güvenilirlik analizleri yüksek iç tutarlılık katsayıları sağlamıştır. Ölçeğin alt boyutları için hesaplanan Cronbach Alfa değerleri genellikle kabul edilebilir sınırlarda (0.70) üzerinde, hatta mükemmel düzeyde bulunmuştur.

Bu yüksek iç tutarlılık, ölçekteki maddelerin aynı temel yapıyı, yani kişilerarası duygu düzenleme eğilimini tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Test-tekrar test güvenilirliği gibi diğer güvenilirlik ölçümleri de, ölçeğin zaman içinde kararlı sonuçlar verdiğini desteklemek için genellikle bu tür uyarılma çalışmaları'nda sunulmaktadır.

Faktör Analizi

Türkçe uyarılma sürecinde, ölçeğin faktör yapısını incelemek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Bu analizler, orijinal IERQ'nun faktör yapısının (genellikle iki veya daha fazla alt boyutlu) Türk verilerine mükemmel veya iyi uyum sağladığını ortaya koymuştur.

Bu sonuçlar, Kişilerarası Duygu Düzenleme Anketinin Türkçe formunun, teorik olarak belirlenmiş olan çok boyutlu yapıya kültürel farklılıklara rağmen koruduğunu ve bu yapıya Türk popülasyonunda geçerli olduğunu bilimsel olarak teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kendini Bildirim Ölçeği (Self-Report Questionnaire). Tipik olarak 5'li Likert derecelendirme sistemi kullanılır (1 = Hiç Katılmıyorum, 5 = Tamamen Katılıyorum).

Language Available: Türkçe (Uyarlama), Orijinal İngilizce.

Population Group: Yetişkinler ve Üniversite Öğrencileri.

Age Group: 18 yaş ve üzeri.

Population Details: Koç vd. (2019) çalışmasında üniversite öğrencileri ve genel popülasyondan oluşan örneklem kullanılmıştır.

Test Methodology: Kantitatif araştırma metodolojisi, kesitsel desenli anket uygulaması.

Anahtar Kelimeler

Psikopatoloji, Sosyal Destek, Bağlanma, Psikometrik Özellikler, Türk Uyarlaması, Kendini Bildirim.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut Değil (Sorumlu yazar Burak Doğruyol'dur.)

Affiliation Email addresses: burakdogruyol@gmail.com

Correspondence Address: Burak Doğruyol (İletişim e-postası yukarıda belirtilmiştir.)

Faizler, Ücret ve Test Yayı

Kişilerarası Duygu Düzenleme Anketinin Türkçe versiyonunun kullanımı için genellikle sorumlu yazar (Burak Doğruyol) veya orijinal ölçek geliştiricileri ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik araştırma amacıyla kullanımı genellikle ücretsiz olsa da, ticari veya klinik amaçlar için izin ve ücret talep edilebilir.

Ölçeğin Türkçe psikometrik uyarlama çalışması **2019** yılında yayımlanmıştır.

Kaynaklar

Koç, M. S., Türküler-Aka, B., Doğruyol, B., Curtiss, J., Carpenter, J. K., & Hofmann, S. G. (2019). Psychometric properties of the Turkish version of the Interpersonal Emotion Regulation Questionnaire (IERQ). *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 41(2), 294-303.

Makalenin kaynak linki: scholar.google.com

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [kisilerarasi-duygu-duzenleme-anketi-ierq-toad.pdf](#)

Kişilerarası Duygu Düzenleme Anketinin Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu akademik kaynakta, ölçeğin maddeleri metin olarak sunulmamıştır. Maddeler, yukarıda bağlantı verilen orijinal PDF dosyasında yer almaktadır.